

רבינו גרשום קיז:

[illegible]

ויעוד הקשה דמאי פריך לקמן אלא למאן דאמר נגזי הארץ אמת
ויומיו בני יוסף (לבן) וליפי' פירי' כן שפיר זיווהו למאן דאמר
לנגזי הארץ כמאן למאן דאמר ליוזאי מזרס דמ"מ לא נטלו אלא כפי
מנהגו שבי אבות שאלו מזרסין כיון שכל אבות ישראל חולקין בשוה
וחל א"ס אין חולקין בשוה אלא אחין
אחיו שפיר הא דפריך ואע"פ שבי
אבות בני יוסף מעשי' רבי החמירו
לומר גבירין לפי מה שמחזרי וליצי'
ולומר לפר"מ שאין מחזירין אלא
לחומן אבות שנאבותו שטו ולא לכל
ישראל ויחי' משמע לשמות שמות
אבותם ויהי דוקא לאבות שנאבותו
מנשה ורבינו חס דקח למח' בעיני'
אחיה ודוקח: **מכאן** ויבאן נוט"ף
החלק **מכאן** ויבאן. כלס' א' איירי
שעטל ב' חלקים שבי' עלמ' שהיה
מיוזאי מזרס ומנאי חס' כדמוכח
בחוסיפסא שהיה בקוטרס עלמ'
דקמתי ר"ש אומר אף נתחלקה ליוזאי
מזרס כי' אר' אומר מנאי מזרס ולא
מנערבות מנאי מנאי הארץ ולא
מיוזאי מזרס נוטל חלק מכאן ומכאן
וכו' וכן היה ר' ששעון אומר יהושע
וכלל נטלו שלש חלקים בארץ שבי'
מיוזאי מזרס ומנ' העומדים בעצרת

מואב וגטלו חלקם של מרגלים וימיה דא"כ יהושע וכלל מחמת ביאת
הארץ נמנו עצבות מואב דהא כהאי לללה מחלת הארץ ואם כן
עצבותא י' נמנו יתרים מבני ס' דהא יהושע היה בן מלה ועשר
ובלח פרום את ישראל אלף י"ח שנה וכן כלל היה נמו בן שמונים
כדכתיב (יהושע ד) בן ארבעים שנה אנוכי בשלות משה עבד ה'
וגו' ולא גמירין מערבין בדגמירין לקמן (ו' ללה נגזרה על בן ס'
מעברין אלע"י דכתיב בזמניו של ישראל מן עשרים ומעלה לא גמירין
ממעלה מערבין ומדמננו עצבות מואב יתרים מבני ס' נמנו כמון
במדבר קט"ו וא"כ היכי כתיב בזמניו של עצבות מואב ובאלה לא
יהיה איש מן יסודי משה וגו' ולא נחור מהם איש כי אם כלל בן משה
יהושע בן נון וקיון דגמנו יתרים מבני ס' הלא נגזר יאיר בן מנשה
ומיר בן מנשה שטוליו בימי יעקב ולא מתו על פניו כענינו לקמן
כדאמרין לקמן דלא נגזרה גזרה על פחות מבן עשרים ויתרים
מששים ומשה לרשב"א דהכי קאמר קרא ובאלה לא היה איש
ממפקדיו וזהו ואלהו שהיו ראויין שגזרו עליהם גזרה כי אם כלל
בן יפונה יהושע בן נון ללא היה בני ס' במינו ראשו:

בשלמה יצא צו צווייטן מצרים היינט דרבייז ארץ תרצה נחלתו.
כלומר לרד ציילאח מארס תרצה אע"פ שהוא מועט
בניסוחו לאךר ולמעט ציילאח מארס תמעט אע"פ שהוא עתה
רד בניסוח הארץ דהיי דרש ציפסיר כמו שהניצ בקונטרס דהניח
דהייד לרד תרצה הרי שילא עמו י בניס מארס וצניקסמן לא
נמאלא אלח חמשה קורא אי עילין לרד תרצה פירוש שטעלין
חמשה שנשאר עשר חלקים הרי נתרבה נחלתן ומיהו סיפא לא
דמיא להא דקמי שילא עמו חמשה נים מארס וצניקסמן
נמאלא עשרה קורא אי עילי למעט תמעט דהשתא נחלה אותן
חמשה לא נתמעטה במה שנמאלא עשר דמ"מ טעלין ה' חלקים
ומשה

מזרים נתחלקה הארץ ואיבד למימר דמסקנא דמיתא דר' שמעון ומתולוגנים שבאו לאחר ולא היו יכולין לטול כשביל אביהן יטלו בזכות אביו כשביל אביהן עצמו שהיה מיוצא מזרים וחזו חלק ימין ליהושע וכלב ואם לא היה לאמותיהן אחין. וקמן [קט]. מוקי לר' סיפא אפילו לתאן לא אביו אלא לאמו כע"י חזרה שהחזירו בני אבי אביהן וצו אבי אמו וחזרו והורשו לבניהן ולבני המתולוגנים עמיהן דבני צים הר הן כבני מזרים נתחלקה הארץ לתאן לשבטים קאמר י"ג בני יעקב להם נתחלקה לבית אהרן פסוק זה: נדרה בעיני ד"ג כשלתא למד' ליוולא מזרים

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

נָאֻזוּ וְנִלְאֻזוּ. ליוצאי מצרים ולבני הארץ. וחזרה לית ליה להאי חנא ומחני' מתוקמא שפיר אליהי דבזמנא לנפחד לדידיה נמי נטלו ג' חלקים דהא חית ליה נמי ליוצאי מצרים ומחלקה הארץ ויביעו דאמרו לעיל (ע"ה) חן כמאן דאמר ליוצאי מצרים ומחלקה הארץ ולא אמרוס ממניוין רבי יאשיהו חסד חסד

הארץ כדי לקיים שני
היה מיוצאי מצרים
רים היה מבאי הארץ
רץ מבאן ומבאן נוטר
ים יהושע וכלב נטלו
רח לא היה להם חלק
ת אבי אביהן ובזכות
ששמעו דהאי ילשמות
מצרים כתיב דלמא
כתיב ינתתי אותה
ירושלם היא לבם
יים קאמר להו: חסין
יכפל מנשה יחשב:
אבוי בשלמא למ"ד
הארץ היינו דכתיב
למעט תמעיט נחלתו
אלא

בגון ראובן שהיה בן כ' כשיאל ממזרים והוליד בנים במדבר ומה
והבנים היו בני כ' כנתינתן לארץ וטעמן חלקן בשביל עממן שהן
בזי הארץ וטעמן נמי חלק אחד בשביל אביהן שהיה מיוזאי מזרים.
ויש מפרשים שם ממאן ומאכלן כגדש אחד מיירי מיוזאי מיוזאי
מזרים ומנאלי הארץ בגון שלא ממזרים יתר מן ששים ויבנם לארץ
אחמרינן לקמן [קסא:] לא נגזרה גזירה ביחוד מכן ששים דהוא ליה הדי
נגדא עממו מיוזאי מזרים ומנאלי הארץ בקלן יטול שני חלקים
ולאו מילתא היא דמשום ברי הארץ לא יטול דרי כמיז (ומדבריו) לא לאלה תחלק
הארץ אבני יוזאי מזרים הוא דכתיב שלא היה בן ארץ שם תפקודו
משה ואהרן ככהן ולא יוזאי מזרים עממן קאי ומיזוי לא ללמוד
דעולט שני חלקים מדמינן בחוספתא [פ"ה ה"ג] וכן היה כ' שמעון אומר יהושע
ובכל גטלו ב' חלקים בנתלה שזיו מיוזאי מזרים ומן העומדים
בעצבות ומאכל וטעמנו חלקם של מזרגלים: **מרגלים**. קף על פ' מ
שהיה (ה) לבנין שצלו לארץ יטול חלק אביהן שזיו מיוזאי מזרים
אפילו הכי לא גטלו אלא יהושע וכלב גטלו חלקן דכתיב [במדבר ד'] חיו מן
המזשים ההם לקמן בשמעתין [קסב:] שזיו בחלקן שאמרה מורה נחמידי
רשע יבא לדיק ויחזה בחלקו דמקרא שמעטין בלא היה למרגלים
ומתרגמינן ועתה קרם חלק בארץ דמקראמינן בנות לפסחא ארצו מן
במדבר (ומדבריו) והוא לא היה בחורף העדה אלו מרגלים הטיעו
על ה' אלו מתלוננים עדת קרם כמשמשו למה יגרע שם ארצו
ומאחר דלא היה לא מרגלים ולא ממתלוננים ועדת קרם מכלל
דכל הין לא גטלו צניחן חלק בארץ בנות ארצותיה: **מסלונים**
ועדת קרם. לקמן [קסג:] מפרש מתרגמינן שזיו קרם דהיינו חמשים
ומאחיס איש ולא היה להם חלק בארץ שלא גטלו צניחן את חלקן
אל"פ שזיו מתלוננים מיוזאי מזרים אלא תחולן ליתניבו דמו וכו'
לא שבטנין בחלקם כאלו נתחלקה ליוזאי מזרים בלא מתלוננים
ועברה חלק לב אחד ואחד פורחא. ויוזאי תנא כפירא בלא ליוזאי
אלעזר היא דלמור לאלו ואלו נתחלקה הארץ: **והבנים**. של מרגלים
אבין אש היו מיוזאי מזרים אבל חלק אביהן שהיה רפאי לכן יטול
אבין והמרגלים ושל מתלוננים ניתן לכל השבטים: **ובוכות אבי אמוסיהן**.
לכא הארץ נתחלקה וכוונן דלא היה בני שבטים כשנבחר לארץ דלא גטלו
מן תלה ששקולו צניחן לוקטרינן דכתיב [במדבר יו] לשמות מטות אבותם
מ: **ממאי**. דהאי אבותם על יוזאי מזרים קאמר דילפינן מיניה ליוזאי
ה הארץ ולא ליוזאי מזרים קאמר: **וליוזאי מזרים קאמר** לבו. דרדאי
תחלקה הארץ היינו דכתיב לרוב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו
אלף

636

מסורת הש"ס

(ח) כפי לי

תורה אור השלם

- 1 וְאֵךְ בְּנוּל יִחַל אֶת
הָאָרֶץ לְשִׁמּוֹת מִשּׁוֹת
אֲבֹתָם יִחַל:
- 2 בְּמִדְבַּר כֹּה נָה
וְחִבְּבֹתִי אֲתָם אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַלְתִּי אֶת
יְהוָה לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וְלַיֶּעֱקֹב וְתָתִיתִי אֹתָהּ
לְכֶם מִוְרֶשֶׁה אֲנִי יְיָ:
- 3 שְׁמוֹת ה' ח
לְרֹב תִּרְבֶּה נַחֲלֹתוֹ
וְלִמְעַט תִּמְעוּט נַחֲלֹתוֹ אִישׁ
לְפִי מִקְדֵּיו יִתֵּן נַחֲלֹתוֹ:
- 4 בְּמִדְבַּר כֹּה נָה

הגהות הב"ח

- (א) יישובים ד"ה תרגום
אחרי שיהיה ראוי לכתוב
וכי האנשים הסס ואמרו
לקמן: (ב) תום ד"ה חסון
וכי חל"כ בערכו מואב
ממנו: (ג) בא"ד כנחמין
לקמן בסוף דף קכא דלא
נעזר בזה על ידי יתום
מבני שם מערכו: